

Jan Kijne werd op 3 januari 1895 geboren in Vlaardingen. Hij was de zoon van Hugorinus Kijne en Maria Fiegee.

Jan was in 1913 assistent scoutsleider bij troep 2 (oranje dassen) in Vlaardingen. De groep leidde een sukkelend bestaan maar in 1917 nam de belangstelling toe. Hopman Sloff droeg toen de leiding van de groep over aan Jan Kijne en vaandrig Sluimer. Toen Jan tijdens de Eerste Wereldoorlog in Zeeland was gelegerd, heeft hij in IJzendijke een afdeling van de padvinderij (NPO) helpen oprichten. In 1919 werd hij hopman van groep II Ing. De Regt troep in Schiedam en in december 1921 was hij hopman van Troep IV De Witte Ridders in Vlaardingen. Andries Govaart en C.J. Nobel waren zijn vaandrigs. Zijn padvindersnaam was Zwervende Zwaluw. Tijdens het zomerkamp in 1923 in Rockanje, kreeg hij zijn tiende jaarster. De groep gaf het groepsblad De Roepstem uit. In april 1925 neemt hij afscheid. Tussen maart en december 1935 was hij groepsleider bij groep 1 De Schiedamsche Waterscouts.

Hij trouwde in januari 1931 met Aafke van Woerkom en is een jaar later van haar gescheiden. Jan Kijne had ook een minder frisse kant: toen hij onderwijzer was kon hij niet met zijn handen van een paar leerlingen afblijven en dat heeft hem op levenslange uitsluiting uit dat beroep gestaan. Zijn activiteiten voor Scouting hebben in dit verband ook geleden onder zijn duistere kant.

Jan Kijne was lid van de wandelvereniging Flardinga. De bestuursleden van deze vereniging in Vlaardingen, Arij Kop, Ies Kopershoek en Jacob van der Ende en de leden Kees van Aken en Jan van Wijk waren verontwaardigd over het bombardement op Rotterdam. Ze wilden iets doen tegen de Duitse bezetter. Via Jan Kijne, een vriend van Bernardus IJzerdraat, kwamen ze in contact met de Geuzen. Naast Jan Kijne waren meerdere scouts aangesloten bij de Geuzen zoals Jacob Stolk, scoutsleider van de 13e groep in Rotterdam, Jakob Stoel, assistent welpenleiding bij groep 9 Kaljé in Amsterdam en Jan van der Linden, welpenleiding bij de 1e groep in Delft.

Kijne zorgde voor de dagelijkse gang van zaken bij de Geuzen, zoals spionage en sabotage. Inlichtingen over Duitse installaties en versterkingen, oorlogsschepen en munitieopslagplaatsen werden doorgegeven naar Engeland. De organisatie was echter te open en te veel mensen wisten ervan. De Geuzen werden één voor één opgepakt door de Duitsers die er een groot showproces van maakten. Kijne werd eind 1940 of begin 1941, Jacob op 9 januari 1941 in Vlaardingen en Jan op 3 december 1940 gearresteerd. Ze kwamen, net als de andere gearresteerde Geuzen, terecht in het Oranjehotel in Scheveningen. Jan zat in cel

492. Op 17 februari ontvingen 43 gevangen Geuzen een dik pak papier: de *Anklageverfügung van het Feldgericht des Kommandierenden Generals und Befehlshabers im Luftgau Holland*. Tegen hen zou een proces gevoerd worden en in de aanklacht stond, in niet minder dan 73 pagina's, waar ze allemaal wel van beschuldigd werden; begunstiging van de vijand, het maken van afspraken ter begunstiging van de vijand, spionage, het vormen van vrijescharen, ontwrichting van de militaire macht, ongeoorloofd bezit van wapens en beschadiging van militaire installaties. Het Geuzenproces vond plaats op 4 maart 1941. Jan werd veroordeeld tot 1,5 jaar tuchthuis met aftrek van voorarrest en werd vervolgens als krijgsgevangene gevangen gezet tussen 7 mei 1943 en mei 1945. Jacob ging op 8 april 1941 naar concentratiekamp Buchenwald en overleed daar op 18 maart 1942. Kijne was één van de 15 ter dood veroordeelde Geuzen. Zij werden op 13 maart 1941, samen met drie uit Amsterdam afkomstige leiders van de Februaristaking, gefusilleerd op de Waalsdorpervlakte.

Kijne is herbegraven op de begraafplaats Emaus in Vlaardingen.

Over deze achttien Geuzen werd door Jan Campert het gedicht 'Het lied der achttien doden' geschreven.

Meer informatie

[Jan Kijne - Wikipedia](#)

[Echtscheiding Jan Kijne & Aafke van Woerekom op 22 september 1932 te Velsen » Open Archieven](#)

[Jan Kijne \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Jan Kijne | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Home | Historische Vereniging Vlaardingen \(hvv-vlaardingen.nl\)](#)

[Nationaal Monument Oranjehotel | Scheveningen](#)

[Verzetsgroep De Geuzen - WWII \(geni.com\)](#)

[Het lied der achttien doden - Wikipedia](#)

Boek Jan Kijne, de padvinder van de Vlaardingse Geuzen. Jan van Hees

[Schiedamsche Courant | 8 oktober 1921 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Schiedamsche Courant | 30 mei 1921 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Schiedamsche Courant | 8 oktober 1921 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Schiedamsche Courant | 30 mei 1921 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Schiedamsche Courant | 16 december 1921 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Schiedamsche Courant | 7 januari 1922 | pagina 2 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 3, 1935 » 1935-03 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 11, 1935 » 1935-12 - Pag. 13 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 11, 1925, no. 5, 1925 » 1925-05 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Nieuwe Vlaardingsche courant » 29 aug 1917 - Art. 4 | Delpher](#)

[Nieuwe Vlaardingsche courant » 24 okt 1924 - Art. 58 | Delpher](#)

[Nieuwe Vlaardingsche courant » 12 jun 1963 - Art. 31 | Delpher](#)

Foto: Eind 1923. Troep 4 'De Witte Ridders' onder leiding van Hopman Kijne. De das was rood/wit.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.